

В.О. Козуб, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)
Т.І. Хасратлі, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

ІНТЕГРАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ УКРАЇНИ ДО ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Туризм являє собою одну з найбільш прибуткових та динамічних галузей світового господарства, стрімкий розвиток якої виступає активним стимулом для забезпечення економічного зростання, виступає інструментом покращення платіжного балансу держави і джерелом поповнення валютних надходжень. Туристична діяльність виступає засобом задоволення складного комплексу потреб людей в послугах, пов'язаних із оздоровленням та рекреацією, відпочинком та змістовним проведенням дозвілля, користуванням заповідниками історичної спадщини і мистецтва, налагодженням міжкультурного обміну та ін.

Дослідження закономірностей і вивчення тенденцій формування механізму інтеграції туристичної індустрії до глобального ринку туризму набуває особливої актуальності та важливості у сучасних умовах у зв'язку з кардинальними соціокультурними змінами, що відбуваються на цей час у світі. По-перше, туристична індустрія розвивається в умовах взаємодії двох протилежних тенденцій: з одного боку, глобалізації як форми прояву процесів уніфікації й універсалізації товарів, послуг, ринків, а з іншого, регіоналізації як механізму задоволення прагнень людей, які відчувають певну національну або культурну ідентичність, до захисту важливих для них культурно-історичних цінностей, мови і традицій. По-друге, туризм в сучасному глобалізованому світі став прибутковою індустрією, функціонування якої виступає важливим джерелом формування економічного ресурсу розвитку багатьох держав у різних кінцях світу. По-третє, туризм є ефективним засобом виховання у людини толерантності, поваги до інших культур і в результаті змінює світогляд людини, збагачуючи його новими цінностями та враженнями.

Проте сучасний туристичний ринок України є проблемним, має незначний рівень розвитку в Європейському туристичному просторі та визначається нерівномірністю і непропорційністю, негативними наслідками чого стає невідповідність кількісних і якісних параметрів вітчизняного туристичного комплексу споживчим вимогам потенційних клієнтів-туристів; переважання обсягів операцій з виїзного туризму над наданням послуг нерезидентам; скорочення показників ефективності використання внутрішніх рекреаційних

ресурсів; відставання темпів впровадження досягнень науково-технічного прогресу в економіку та туристичну індустрію; низька якість інфраструктури туризму при незрозумілому ціноутворенні на більшість послуг індустрії; недостатній рівень підготовки трудових кадрів індустрії та ін. Необхідність подолання зазначених негативних явищ визначає актуальність пошуків нових інноваційних шляхів та методів вивчення перспектив розвитку та інтеграції вітчизняної туристичної індустрії до світового господарства.

Оцінювання перспективних ринків росту туристичної індустрії України підтверджує, що найбільша кількість туристів відвідує Україну з Росії, Польщі, Молдови, Білорусі, Німеччини, Угорщини, Румунії, Словаччини, США, Франції, Ізраїлю, Італії, Туреччини, Великобританії. Найбільш перспективними для розвитку туризму в Україні є такі географічні напрями, як Росія, Угорщина, Румунія, Словаччина, Білорусь, Молдова і Польща.

На даний час існують об'єктивні передумови для інтеграції України до глобального туристичного ринку, що перебуває у фазі активної перебудови своєї структури. Основними позитивними засадами механізму інтеграції туристичної індустрії України до умов глобального туристичного ринку є: 1) розташування у центральній частині Європейського туристичного ринку; 2) достатній рівень людського розвитку; 3) забезпеченість групами ресурсів та аспектами культури для формування підного та конкурентоспроможного туристичного продукту; 4) наявність комплексу товарів і послуг для задоволення туристичних потреб населення й іноземних відвідувачів.

Отже, для залучення до глобального ринку туристичної індустрії України на рівноправних засадах слід провести ряд заходів за напрямками: нормативно-правові заходи (є передумовами документального супроводження інтеграційного процесу і призначені укладати відповідні міжнародні договори, розробку регіональних і державних стратегій і програм розвитку); організаційно-інституціональні заходи (є віддзеркаленням системи державних і приватних інститутів функціонування індустрії у співробітництві з міжнародними інституціями); соціально-гуманітарні заходи (повинні здійснювати соціальний захист кадрового забезпечення туристичної індустрії України в процесі інтеграції, покращувати систему професійної освіти та стажування, сприяти процесам сталого розвитку країни); інфраструктурні та інформаційні заходи (є передумовами залучення в індустрію результатів НТП, корінне перетворення інфраструктури, розробка PR-системи тощо).